

Lichamelijke oorzaken uitsluiten

Gedrag is soms een signaal dat er lichamenlijk iets niet goed voelt.

Kinderen met autisme herkennen of communiceren pijn en ongemak niet altijd op dezelfde manier. Daardoor worden lichamenlijke oorzaken regelmatig gemist.

Vraag jezelf daarom bij plotseling of terugkerend gedrag altijd eerst af:

"Zou mijn kind zich lichamenlijk niet goed kunnen voelen?"

Kruis alleen aan wat op dit moment mogelijk meespeelt.

Wanneer is het extra belangrijk om dit na te gaan?

☐ Het gedrag is ineens anders dan normaal.	☐ Aanpassingen lijken weinig effect te hebben.
☐ Er lijkt geen duidelijke aanleiding te zijn.	☐ Je kind lijkt sneller boos of overprikkeld dan normaal.
☐ Het gedrag blijft terugkomen.	

Checklist lichamenlijk ongemak

Kruis aan wat mogelijk meespeelt bij jouw kind.

SLAAP

- Slecht geslapen
- Vermoeid
- Vroeg wakker
- Nachtmerries
- Anders, namelijk: _____

HONGER / DORST

- Honger
- Dorst
- Weinig gegeten
- Anders, namelijk: _____

PIJN OF ZIEKTE

☐ Buikpijn	☐ Koorts
☐ Hoofdpijn	☐ Verkouden
☐ Oorpijn	☐ Verstopping
☐ Keelpijn	☐ Misselijk
☐ Kiespijn	☐ Menstruatie
☐ Anders, namelijk: _____	

SENSORISCH ONGEMAK

- Kleding (irritatie, labels, naden)
- Temperatuur (te warm / te koud)
- Geluid (te hard, onverwacht)
- Licht (fel licht, flikkeringen)
- Geuren (sterke geuren)
- Jeuk (huid, hoofdhuid)
- Volle blaas
- Anders, namelijk: _____

MEDICATIE / GEZONDHEID

☐ Nieuwe medicatie	☐ Allergieën
☐ Bijwerkingen	☐ Anders, namelijk: _____

Onthoud: lichamenlijk ongemak is meestal niet direct zichtbaar.

Je ziet het vaak terug in gedrag.